

TER BESLISSING

Aan

de minister

29/3

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

nota

Aanbieding nnavv wet chartaal betalingsverkeer aan EK

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Op 3 maart heeft de Eerste Kamer het verslag bij de Wet chartaal betalingsverkeer en aanpassing van het toepassingsbereik van het bonusplafond (kortweg: Wet chartaal betalingsverkeer) vastgesteld. De nota naar aanleiding van het verslag (nnavv) is gereed voor verzending.
- De Eerste Kamer vraagt in het verslag om uiterlijk 3 april de nnavv te ontvangen. In de begeleidende mail wordt gevraagd om de nnavv uiterlijk 31 maart te ontvangen. Gezien de vereiste input van en afstemming met toezichthouders is het niet gelukt de nnavv eerder de lijn in te doen.

Datum

24 maart 2026

Notanummer

2026-0000108338

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief
- Nota naar aanleiding van het verslag (nnavv)

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de verzending van bijgevoegde aanbiedingsbrief en de nota naar aanleiding van het verslag? Zo ja, dan vragen wij u daartoe de volgende stukken te ondertekenen:
 - de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Eerste Kamer (bijlage 1);
 - de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2).
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Er zijn vragen gesteld door leden van de fracties GroenLinks-PvdA, VVD, ChristenUnie en BBB.
- De vragen gaan over (1) het chartale betalingsverkeer, (2) het amendement over recht op een basisbetaalrekening voor zakelijke klanten en (3) het amendement toepassingsbereik van het bonusplafond. In de toelichting staat per deelonderwerp de beantwoordingslijn.

Toelichting

Chartaal betalingsverkeer

- De CU-fractie vraagt in hoeverre de wet rekening houdt met de weerbaarheid en de continuïteit van de chartale infrastructuur. U noemt de rol van contant geld als terugvaloptie bij pinstoringen, de overheidsbrede campagne 'Denk Vooruit' en de bestaande crisisstructuren en weerbaarheidsafspraken.

27/3

- De VVD- en CU-fractie vragen naar concurrentierisico's in het geldtransport. U antwoordt dat de wet vanwege de marktconcentratie gericht is op continuïteitsrisico's voor grote geldtransportondernemingen. De ACM heeft een algemeen mandaat om op te treden tegen misbruik van een economische machtspositie. Ook verwijst u naar het lopende ACM-onderzoek naar de overname van Ziemann Nederland door Brink's en het voornemen in het regeerakkoord om de ACM de beschikking te geven over een call-in-bevoegdheid.
- In reactie op vragen van de CU-fractie schrijft u dat het wetsvoorstel geen onderscheid maakt tussen digitale en traditionele banken, omdat alle rekeninghouders profiteren van een inclusief betalingsverkeer en van de terugvaloptie van contant geld. Door het amendement-Van Berkel geldt een aanvullende drempel voor de stortverplichting, waardoor (internationale) digitale banken minder snel onder de verplichtingen vallen. U schrijft dat de verantwoordelijkheidsverdeling in het wetsvoorstel daardoor anders is komen te liggen, maar dat u de nieuwe balans ook legitiem en uitlegbaar vindt.
- De CU-fractie vraagt hoe de betaalbaarheid van het onderhoud van de chartale infrastructuur is geborgd met dit wetsvoorstel. U geeft aan dat de kosten momenteel al gemaakt worden, en dat banken zelf bepalen hoe zij het onderhoud inrichten en betalen.
- De VVD-fractie vraagt naar de uitvoeringsgevolgen van het amendement-Flach over het nultarief voor partijen met een ANBI-status. U geeft aan dat de gevolgen voor de uitvoerbaarheid en kosten niet uitgebreid gekwantificeerd zijn, omdat deze bepaling bij amendement is ingevoegd. Naar verwachting moeten banken systemen inrichten om klanten te kunnen categoriseren. Het is aan banken hoe zij de kosten gaan dekken, waarbij het verhogen van de betaalpakkettarieven een mogelijkheid is.

Amendement recht op een basisbetaalrekening voor zakelijke klanten

- De VVD-fractie vraagt hoe groot het probleem is dat zakelijke klanten geen bankrekening kunnen openen of behouden. U verwijst hierbij o.a. naar het DNB-rapport 'Van herstel naar balans' (2021). Hierin wordt gesteld dat 18% van de zakelijke klanten in 2021 geweigerd werden op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De overige 82% was op basis van niet-Wwft redenen, zoals commerciële redenen.
- De VVD-fractie vraagt ook naar de uitvoeringsgevolgen voor banken, de toezichthouder en de rechtspraak. U antwoordt dat er geen uitvoeringstoets heeft plaatsgevonden, dat de Autoriteit Financiële Markten (AFM) de nieuwe toezichthouder wordt en dat banken verschillende uitvoeringsgevolgen voorzien die o.a. betrekking hebben op de contractsvrijheid van banken.
- De VVD- en BBB-fractie vragen hoe dit amendement zich verhoudt tot de weigeringsgronden in de Wwft en of er nog andere weigeringsgronden gelden. U antwoordt dat het amendement de contractsvrijheid van banken inperkt. In de toelichting bij het amendement staat dat banken alleen op grond van een concrete, wettelijke basis een zakelijke betaalrekeningen mogen weigeren. Hierbij wordt onder andere verwezen naar relevante antiwitwaswetgeving.
- De BBB-fractie vraagt in hoeverre de regering mogelijkheden ziet om uitkomsten van het convenant *toegang zakelijke betaalrekeningen via* bijvoorbeeld een amvb alsnog op een later moment op de wet van toepassing

te laten zijn. U noemt dat het amendement geen grondslag bevat om nadere regels bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen.

- De BBB-fractie vraagt of u kunt reflecteren op de (onbedoelde) marktconcentratie van aanvragen bij één bank als gevolg van dat de aanvrager bepaalt waar een basisbetaalrekening wordt aangevraagd. U antwoordt dat het amendement niet voorziet in een marktverdeling.

Amendement toepassingsbereik van het bonusplafond

- De fracties van GL-PVDA en de BBB hebben vragen over het amendement van VVD, CDA en D66, dat het toepassingsbereik van het bonusplafond beperkt tot personen die wezenlijk het risicoprofiel van de onderneming beïnvloeden (*identified staff*). Deze fracties vragen welke personen tot de *identified staff* behoren en of dit voldoende duidelijk uit de wettekst volgt. U antwoordt dat Europese regelgeving duidelijke regels bevat over wie tot de *identified staff* behoort bij o.a. banken, beleggingsondernemingen en verzekeraars.
- Bij sommige financiële instellingen, bijvoorbeeld betaaldienstverleners en financiële dienstverleners, bestaan er nog geen regels om te bepalen wie tot de *identified staff* behoort. Het is in eerste instantie aan deze ondernemingen om een invulling te geven aan het begrip *identified staff* dat recht doet aan het risicoprofiel van de onderneming. Naar verwachting zullen de AFM en DNB de definities van *identified staff* uit Europese regelgeving, voor zover mogelijk, ook toepassen op deze financiële ondernemingen. Hierbij zullen zij aandacht moeten hebben voor de specifieke kenmerken van het betreffende type onderneming. Mochten daarbij vragen opkomen, dan zullen DNB en de AFM beoordelen of het opportuun is daarover beleid te publiceren. Dergelijk beleid is echter primair enkel bindend voor de toezichthouders zelf en niet voor de sector.
- De GL-PVDA-fractie vraagt of handelaren bij een bank nog onder het bonusplafond vallen. U antwoordt dat personen die een bank kunnen blootstellen aan een aanzienlijk kredietrisico behoren tot de *identified staff*. Sommige handelaren zullen dus onder het bonusplafond vallen.
- De GL-PVDA-fractie vraagt of een aantal personen uit recente bancaire schandalen – die met meer geld handelden dan toegestaan – onder de beloningsregels zouden vallen. U antwoordt dat zij doorgaans niet onder het bonusplafond zouden vallen, maar dat u ook niet over de informatie beschikt om dit goed te kunnen beoordelen.
- Verder stelt de GL-Pvda-fractie via de regering vragen aan AFM en DNB over de handhaafbaarheid van het amendement. Hun antwoorden zijn integraal opgenomen in de beantwoording van de EK-vragen. AFM en DNB beoordelen het amendement als handhaafbaar voor de meeste financiële instellingen. Voor sommige ondernemingen is er geen definitie van *identified staff*, bijvoorbeeld bij financiële dienstverleners en betaaldienstverleners. Zoals hierboven toegelicht is het in eerste instantie aan deze ondernemingen om een invulling te geven aan het begrip *identified staff* dat recht doet aan het risicoprofiel van de onderneming. Mochten daarbij vragen opkomen, dan zullen DNB en de AFM beoordelen of het opportuun is daarover beleid te publiceren. Dergelijk beleid is enkel bindend voor de toezichthouders zelf en niet voor de sector.
- De AFM ziet risico's voor financieel adviseurs, bemiddelaars of gevolmachtigd agenten. Perverse beloningsprikkels zouden er mogelijk voor zorgen dat zij

hun klanten minder goed behandelen. De AFM zal de relevante ontwikkelingen en signalen monitoren.

- DNB en de AFM merken op dat de voorgestelde aanpassingen van het toepassingsbereik van het bonusplafond voor banken, grote beleggingsondernemingen en financiële ondernemingen met een begrip identified staff in hun Europese sectorale wetgeving, door het amendement meer aansluiten bij de voor die financiële ondernemingen in Europa geldende beloningsregels. Dit bevordert harmonisatie van regels en daarmee een gelijk speelveld binnen Europa.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 4 februari is het wetsvoorstel aangenomen door de Tweede Kamer. Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer zijn diverse amendementen en moties aangenomen.
- De meeste amendementen en moties over het chartaal betalingsverkeer worden opgevolgd in het Besluit chartaal betalingsverkeer, dat nu op internetconsultatie.nl staat en daarna bij de beide Kamers wordt voorgehangen. Naar verwachting gebeurt dat tegen de zomer.
- Het amendement-Flach c.s. (SGP/D66/JA21) heeft ervoor gezorgd dat het wetsvoorstel nu een recht op een basisbetaalrekening voor zakelijke klanten bevat.
- Tijdens de Tweede Kamerbehandeling van het wetsvoorstel hebben D66, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, 50PLUS en Groep Markuszower voor het amendement over het toepassingsbereik van het bonusplafond gestemd. Deze partijen hebben 94 zetels in de Tweede Kamer en 40 zetels in de Eerste Kamer.
- De Tweede Kamer heeft ook de motie Bushoff/Dijk aangenomen die de regering verzoekt geen stappen te ondernemen om de bonuswetgeving verder te verruimen. GL-PVDA, PVV, CDA, BBB, ChristenUnie, PvdD, SGP, SP, 50PLUS en Volt stemden voor deze motie (76 zetels in Tweede Kamer en 49 in de Eerste Kamer).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.